

nasz region

ROZWIJA SIĘ Z EUROPA

Biuletyn Informacyjny Wielkopolskiego Regionalnego
Programu Operacyjnego na lata 2014-2020

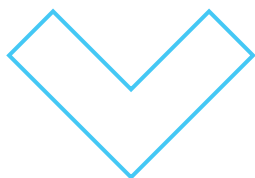
nr 1/2016
ISSN 1733-6473
egzemplarz bezpłatny

- Kulturalne podróże po Wielkopolsce
- Wsparcie dopasowane do potrzeb

Tu powstała Polska

FUNDUSZE EUROPEJSKIE – DLA ROZWOJU INNOWACYJNEJ WIELKOPOLSKI

Miliony euro na tanie pożyczki

Wielkopolska jest pierwszym regionem w kraju, który rozpoczęła negocjacje umowy z BGK. Dzięki niej prawie 186 mln euro zasili pozadotacyjne formy finansowania przedsięwzięć z pieniędzy WRPO 2014+.

22 marca br. w Warszawie Leszek Wojtasiak, członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego, podpisał z Bankiem Gospodarstwa Krajowego list intencyjny określający zasady współpracy przy wydatkowaniu pieniędzy unijnych w formie poręczeń, kredytów i pożyczek. Na pozadotacyjne formy wsparcia przedsiębiorczości, wzmacniania efektywności energetycznej oraz rewitalizacji ma zostać przekazane ok. 186 mln euro. Decyzja o przeznaczeniu tak wysokiej kwoty na instrumenty finansowe, jak i o podjęciu współpracy z BGK wynika z dotychczasowych efektów wspierania projektów mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów w ramach WRPO na lata 2007-2013.

Fot. Archiwum BGK

List intencyjny podpisali Leszek Wojtasiak, członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego, i Mirosław Panek, prezes zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego

Otwórz drzwi do swojego projektu

W dniach od 12 do 15 maja odbędzie się III edycja ogólnopolskiej akcji promocyjnej pn. „Dni Otwarte Funduszy Europejskich”. To niebywała okazja do prezentacji projektów zrealizowanych z wykorzystaniem Funduszy Europejskich.

Dni Otwarte.eu

Poprzednia edycja Dni Otwartych w 2015 r. wzbudziła spore zainteresowanie. W tym roku również nie zabraknie atrakcji. Od 12 do 15 maja w obiektach, które powstały przy udziale Funduszy Europejskich, w całej Polsce będą się odbywać pikniki rodzinne, koncerty, turnieje sportowe i gry miejskie. Do wspólnej zabawy włączą się również instytucje naszego regionu.

Nie zabraknie też atrakcji dla miłośników dobrego kina! 14 maja Śremski Ośrodek Kultury zaprasza na premiery za pół ceny. Będzie można zobaczyć takie filmy, jak: „Bogowie”, „50 twarzy Greya” i „Planeta singli”. W tym samym dniu, ale w Poznaniu, od godz. 12.00 do 16.00 można zobaczyć zajezdnię Franowo i jej pracę od kulis oraz ekologicznie tramwaje. Czas umiłą nam piknikowe atrakcje oraz koncert Orkiestry Miasta Poznania działającej przy MPK Poznań, która prezentuje standardy jazzowe. Laboratorium Wyobraźni w Poznaniu (ul. Rubież 46) jest pierwszym w Wielkopolsce centrum popularyzacji nauki, skierowanym do młodych ludzi. Podczas Dni Otwartych czeka na Was przygoda z takimi dziedzinami nauki, jak: hydrostatyka i hydrodynamika, ciśnienie, elektryczność, magnetyzm itp. Wszystkiego można dotknąć i sprawdzić, jak działa! Stanowiska multimedialne wprowadzą młodych odkrywców w niezwykle świat biologii i fizyki: specjalnie zaprojektowany stół umożliwi badanie wieku drzew oraz fauny i flory pod powierzchnią ziemi, a totem interaktywny pokaże, w jaki sposób bada się próbki, które mają nawet 50 tysięcy lat. Zapraszamy również do zwiedzania tajemniczych i na co dzień niedostępnych zakątków pałacu w Rogalinie. Od czwartku do niedzieli organizatorzy przygotowali m.in. zajęcia plastyczne dla dzieci i młodzieży, podczas których będzie można zaprojektować, wykonać i udekorować maskę wykorzystaną również na balu w pałacu. Wśród propozycji są też warsztaty dawnych tańców i zajęcia malarskie.

Szczegółowy program wydarzeń odbywających się w Wielkopolsce można znaleźć na stronie: www.dniotwarte.eu.

▶ Szanowni Państwo,

Pierwsze miesiące tego roku potwierdzają, że korzystanie z Funduszy Europejskich w ramach WRPO 2014+ nabiera właściwego tempa. Bardzo istotnym wydarzeniem było podpisanie w lutym czterech mandatów terytorialnych z samorządami tworzącymi Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) wokół czterech ośrodków subregionalnych: Piły, Leszna, Konina i Gniezna. Skierujemy tam prawie 100 mln euro po to, żeby tworzące je samorzady mogły podejmować wspólne wyzwania w sferze transportu i komunikacji, gospodarki wodno-ściekowej i e-usług. Subregionalne OSI to nasz autorski patent, którego celem było podkreślenie znaczenia tych ośrodków na mapie społecznej i gospodarczej województwa.

Rozwój transportu publicznego, przede wszystkim przyjaznego dla środowiska, to priorytet naszych działań. Już w poprzedniej perspektywie finansowej mocno wspieraliśmy transport kolejowy poprzez modernizację linii kolejowych i zakup nowoczesnego taboru. Białe-czerwone elfy jeżdżące po zmodernizowanych torach stały się symbolem rozwoju naszego regionu. W tej perspektywie nadal będziemy inwestować w kolej międzymiastową, lecz chcemy zrobić kolejny krok w kierunku nowoczesnego transportu aglomeracyjnego. Mam nadzieję, że symbolem najbliższych lat będzie Poznańska Kolej Metropolitalna, która wzorem innych nowoczesnych europejskich metropolii lepiej skomunikuje okoliczne gminy z Poznaniem. Dzięki niej mieszkańcy szybciej i wygodniej dojadą do szkół, zakładów pracy i instytucji kultury. Przy czym unikną korków i nie będą narażeni na nadmierny hałas i zanieczyszczenie powietrza. Zrobiliśmy już ważny krok w kierunku realizacji tej wizji. Master Plan dla Poznańskiej Kolei Metropolitalnej, którego opracowanie sfinansowaliśmy z Funduszy Europejskich, umożliwi zaplanowanie tej inwestycji.

Cieszę się, że unijne pieniądze wspierają ochronę dóbr kultury i śladów historii. Doceniliśmy to w ostatnim czasie, gdy obchodziliśmy 1050. rocznicę chrztu Polski, najważniejszą datę w naszej historii, która nierozłącznie związana jest z Wielkopolską. W ostatnich latach w obiektach przeprowadzono gruntowne renowacje, modernizacje, niektóre z nich wzbogaciły swoją ofertę o najnowocześniejsze technologie. Chcemy w najbliższych latach takie realizacje kontynuować.

Marek Woźniak
Marszałek Województwa Wielkopolskiego

Biuletyn Informacyjny Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020
wydawany na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu
Departament Polityki Regionalnej
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań
tel.: 61 62 66 300 • faks: 61 62 66 301
e-mail: promocja.wrpo@wielkopolskie.pl
www.wrpo.wielkopolskie.pl

Opracowanie:
Smartlink Sp. z o.o.
ul. Zjazd 2/4
60-653 Poznań
tel. 61 849 90 40
e-mail: biuro@smartlink.pl
www.smartlink.pl

Redakcja: Joanna Gontarz
Koordynacja: Piotr Talaga (UMWW)
Projekt i skład: Maciej Pachowicz
Druk: Agronex

Zdjęcie na okładce: Śródka / fot. Gurumedia

Biuletyn Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego finansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego i Samorząd Województwa Wielkopolskiego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020

W NUMERZE

4

ROZMOWA

Wsparcie dopasowane do potrzeb

Rozmowa z Sylwią Wójcik, dyrektor Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego UMWW

6

WSPARCIE PROCESU REWITALIZACJI

Pieniądze na programy

Konkurs dotacji na opracowanie lub aktualizację programów rewitalizacji dla gmin województwa wielkopolskiego

8

SUKCES WIELKOPOLSKICH PROJEKTÓW

Trafna diagnoza – skuteczna terapia

Ministerstwo Rozwoju ogłosiło wyniki II etapu konkursu Modelowa Rewitalizacja Miast. W grupie najlepszych znalazły się Leszno i Konin

10

PROJEKTY DLA WIELKOPOLSKI

Tu powstała Polska

Z okazji obchodów 1050-lecia chrztu Polski przyglądamy się projektom Archidiecezji Poznańskiej i Muzeum Archeologicznego w Poznaniu

12

PROMOCJA KULTURY

Kulturalne podróże po Wielkopolsce

11 wielkopolskich wydarzeń, wnoszących trwały wkład w zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, zostanie dofinansowanych z funduszy unijnych

14

MILIONY DLA SUBREGIONÓW

Obszary Strategicznej Interwencji

Konin, Leszno, Piła i Gniezno wraz z otaczającymi je samorządami otrzymają wsparcie w ramach narzędzia służącego rozwojowi i integracji ośrodków subregionalnych

15

RAZEM MOŻNA WIĘCEJ

Kolej na metropolię

Jakie będą efekty uruchomienia Poznańskiej Kolei Metropolitalnej

Wsparcie dopasowane do potrzeb

Indywidualizacja, czyli pomoc dopasowana do potrzeb uczestnika, jest podstawowym warunkiem skuteczności wsparcia, a tym samym efektywności projektów – mówi SYLWIA WÓJCIK, dyrektor Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego UMWW.

Fot. Sławomir Obst

W perspektywie finansowej 2014-2020 rozszerzono możliwość wsparcia opieki nad najmłodszymi w regionie. Jakie szanse stworzono rodzicom, którzy chcą pracować?

W porównaniu z poprzednią perspektywą finansową nowością jest możliwość finansowania na poziomie regionalnym działań z zakresu tworzenia instytucji opieki nad dziećmi do lat 3. Rozwiązanie to pozwoli znieść poważną barierę na przykład w powrocie do pracy po urodzeniu dziecka. Im przerwa jest dłuższa, tym trudniej wrócić do aktywności zawodowej. Rozwiązanie to z pewnością umożliwi godzenie roli rodzica i pracownika. Kobiety, które chciałyby wrócić do pracy po przerwie związanej z urodzeniem dziecka i opieką nad nim, będą mogły skorzystać ze staży i szkoleń pomagających zdobyć doświadczenie i kwalifikacje dopasowane do aktualnych potrzeb rynku pracy.

Kryteria wyboru projektów premiąją działania realizowane na terenach wiejskich, ponieważ właśnie tam najbardziej brakuje żłobków czy klubów dziecięcych. Możliwe też będzie uzyskanie dofinansowania na zatrudnienie dziennego opiekuna. Kluby dziecięce oraz dzienni opiekunowie stanowią alternatywne rozwiązanie w mniejszych miejscowościach, w których nie sprawdziłoby się tworzenie żłobków.

W jaki sposób WRPO 2014+ pozwoli zmniejszyć zagrożenie ubóstwem i wykluczeniem społecznym?

Przede wszystkim wzrośnie dostęp osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym do usług społecznych i zdrowotnych. Zmieniają się metody działania. Projekty będą skierowane do dzieci, rodzin z dziećmi, młodzieży, osób starszych i z niepełnosprawnościami oraz osób w ich otoczeniu. Pomoc otrzymają również nieaktywni zawodowo kwalifikujący się do profilaktyki, leczenia czy rehabilitacji ze względu na wiek lub stan zdrowia. Zależy nam na przejściu od opieki instytucjonalnej do świadczonej przez lokalne społeczności tak, by osoba, która potrzebuje wsparcia, mogła pozostać w swojej rodzinie m.in. dzięki rozbudowanej sieci usług opiekuńczych czy placówek wspierania dziennego. Dlatego stawiamy na działania takie, jak np.: teleopieka, tworzenie wypożyczalni sprzętu medycznego połączonych z treningami z zakresu samoobsługi wypożyczanego sprzętu. Będziemy również wspierać rodziny znajdujące się w kryzysie w taki sposób, by przeciwdziałać umieszczeniu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Dodatkowo wspieramy formy opieki zapewniane przez rodziny zastępcze.

By takie wsparcie było skuteczne, trzeba dobrze znać sytuację osób będących w potrzebie. Niezbędne jest indywidualne podejście.

Tak. Dlatego indywidualizacja wsparcia jest kluczowym elementem projektów we wszystkich działaniach i poddziałaniach. I dotyczy nie tylko takich obszarów, jak zagrożenie wykluczeniem społecznym czy ubóstwem. Również aktywizacja zawodowa będzie poprzedzona identyfikacją indywidualnych potrzeb osoby objętej wsparciem. Indywidualne podejście leży też u podstaw systemu popytowego wsparcia oferowanego przedsiębiorstwom z sektora MŚP. Podsumowując: dopasowanie wsparcia do indywidualnych potrzeb uczestników przekłada się na skuteczność pomocy i wzrost efektywności projektów.

➤ **Kształcenie zawodowe musi korespondować z aktualnymi potrzebami przedsiębiorców**

Wspomniała Pani o popytowym podejściu przy wspieraniu małych i średnich przedsiębiorstw. Jak to należy rozumieć i czy w związku z tym przedsiębiorcy mogą się spodziewać ułatwień w korzystaniu z EFS?

W porównaniu z poprzednią perspektywą finansową wsparcie na rzecz mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw i ich pracowników będzie miało charakter popytowy. Oznacza to, że najważniejszym podmiotem wsparcia jest przedsiębiorstwo, które najlepiej zna swoje potrzeby. I właśnie ze względu na swoje potrzeby będzie w pełni decydowało o wyborze takiej czy innej usługi, np. szkolenia czy coachingu. W parze z tą zmianą nastąpią znaczące ułatwienia dla przedsiębiorców. Ciężar obsługi projektów przejmą operatorzy działający na poziomie subregionalnym. To oni będą kontrolowali cały proces i rozliczali szkolenia na zasadzie zwrotu części kosztów, jakie poniesie przedsiębiorca. Będą też pomagać przedsiębiorcom w wyborze szkolenia.

Jak w ten system wpisuje się nowo utworzony Rejestr Usług Rozwojowych?

Refundowane będą tylko usługi firm wybranych z Rejestru Usług Rozwojowych (RUR). W ramach ogólnopolskiego portalu RUR dostępne będą usługi rozwojowe dla przedsiębiorstw i ich pracowników, takie jak szkolenia, kursy, usługi doradcze. Baza ta jest tworzona przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP). Na stronie www.inwestycjawkadry.pl przedsiębiorca znajdzie aż 21 kategorii usług, w tym finanse, zawodowe, języki i umiejętności osobiste. Baza ta będzie systematycznie poszerzana. Na platformie zarejestrowane mają być wszystkie podmioty zainteresowane świadczeniem usług rozwojowych, zarówno na zasadach komercyjnych, jak i refundowanych w ramach dofinansowania Europejskiego Funduszu Społecznego. Przedsiębiorcy po szkoleniu będą zobowiązani do ich oceny. W ten sposób powstanie swoisty ranking usług i instytucji. Przedsiębiorca będzie mógł na tym portalu również ogłosić, że potrzebuje określonego szkolenia. Takie usługi „szyte na miarę” także zostaną zrefundowane przez operatora.

Renesans przeżywa szkolnictwo zawodowe. Jak do jego odbudowy przyczynią się projekty dofinansowane w ramach WRPO 2014+?

Oprócz absolwentów szkół wyższych polska gospodarka potrzebuje fachowców. Dlatego wdrażamy kompleksowe wsparcie dla szkolnictwa zawodowego. To jeden z priorytetów Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. Kształcenie zawodowe musi korespondować z aktualnymi potrzebami przedsiębiorców – absolwenci szkół zawodowych oraz techników powinni być w pełni przygotowani do wykonywania pracy w swoim zawodzie. Elementem dobrego projektu w ramach pod-

działania 8.3.1 „Kształcenie zawodowe młodzieży” powinno być zdobywanie doświadczenia zawodowego przez uczniów. Dlatego doceniane będą praktyki lub staże u pracodawcy.

W ramach projektów szkoły będą mogły doposażyć pracownie w nowoczesny sprzęt – najlepiej taki, którego aktualnie używają firmy z danej branży. Nacisk kładziemy też na podnoszenie kompetencji przez nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu. Planowane przedsięwzięcia powinny zakładać współpracę szkół i placówek systemu oświaty z pracodawcami i przedsiębiorcami. Tylko wtedy zapewniony będzie odpowiedni przepływ informacji o technologiach stosowanych przez biznes oraz o potrzebach lokalnego rynku pracy. Szkoły powinny umieć reagować na zmiany.

Kontynuowane jest przedsięwzięcie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego z poprzedniej perspektywy finansowania. Rozpoczęła się II edycja projektu „Czas zawodowców BIS – zawodowa Wielkopolska”. Informacje na jego temat dostępne są na stronie internetowej www.zawodowcy.org.

➤ **Dopasowanie wsparcia do indywidualnych potrzeb uczestników projektów przekłada się na skuteczność pomocy i wzrost efektywności**

Poza tym chcemy położyć nacisk na usługi związane z poradnictwem edukacyjno-zawodowym dla uczniów. Tu również potrzebne jest indywidualne podejście. Przy wyborze ścieżki zawodowej młodzi ludzie powinni się kierować racjonalnymi przesłankami, a nie modami czy wyborami rówieśników. Taka decyzja musi być poprzedzona analizą predyspozycji i możliwości poszczególnych osób. W tym pomoże EFS.

Rozmawiał Jerzy Gontarz

Za rozdział środków EFS w ramach WRPO 2014+ odpowiada Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego (DEFS) w Urzędzie Marszałkowskim oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu (WUP). WUP wdraża trzy działania (6.1, 6.2 i 7.1), które są kontynuacją realizowanego w latach 2007-2013 komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych oraz aktywnej integracji osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Pieniądze na programy

Konkurs dotacji na opracowanie lub aktualizację programów rewitalizacji dla gmin województwa wielkopolskiego – to temat, który w kwietniu przyciągnął do Urzędu Marszałkowskiego ponad dwustu samorządowców. Chcieli się dowiedzieć, jak skutecznie ubiegać się o wsparcie i jakie kryteria muszą spełniać programy rewitalizacji.

Ministerstwo Rozwoju podzieliło między województwa pieniądze z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna (PO PT) przeznaczone na opracowanie bądź aktualizację programów rewitalizacji. Dzięki temu, starając się o wsparcie tych działań, wielkopolscy samorządowcy będą mogli skorzystać z puli ponad 7,6 mln zł. O dotacje mogą się ubiegać gminy. Każdy samorząd może złożyć jeden wniosek o dofinansowanie projektu, którego wartość nie powinna przekroczyć 250 tys. zł. Dotacja może pokryć nawet 90% wydatków kwalifikowalnych. Konkurs już trwa – rozpoczął się 25 kwietnia i zakończy się 27 maja tego roku. Programy rewitalizacji są odpowiedzią na zjawisko degradacji obszarów problemowych.

Degradacja

Miasta, a w zasadzie ich określone obszary, przechodzą poważne kryzysy. Badania wykazały, że w Polsce istotna część terenów zurbanizowanych, zwłaszcza dzielnic śródmiejskich, ulega degradacji. Nie chodzi tu jedynie o wymiar materialny. Szacuje się, że obszary zdegradowane są zamieszkałe przez 2 mln osób. Wiele spośród nich korzysta ze świadczeń pomocy społecznej, ma pro-

blemy ze znalezieniem lub utrzymaniem pracy, w codziennym życiu doświadcza problemów patologii społecznych lub ma utrudniony dostęp do usług publicznych. Niska jakość życia łączy się zwykle z bardzo złymi warunkami mieszkaniowymi. Zlokalizowane na tych obszarach obiekty użyteczności publicznej zatracają swoje funkcje.

Jednym z istotnych zjawisk, które przyczyniają się do takiej sytuacji, jest postępująca suburbanizacja, czyli rozlewanie się miast na peryferia. Prowadzi to do wyludniania się śródmieść i postępujących dysfunkcji (m.in. zanik sektora drobnych usług, pogarszanie się stanu mieszkań i budynków, wzrost przestępczości na określonych obszarach, spadek atrakcyjności ulic i dzielnic).

Degradację obserwuje się także na terenach powojennych czy poprzemysłowych. Obszary, na których znajdują się obiekty po zlikwidowanych jednostkach wojskowych lub zakładach przemysłowych, zatraciły swe pierwotne funkcje. Są kojarzone z miejscami, do których lepiej się nie zbliżać, a często są zlokalizowane w centrach miast.

Fot. Jerzy Gontarz

Marszałek podkreślał, jak ważne są kompetentne zespoły ludzi, którzy będą pracować nad przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

Remedium na kryzys

Skutecznym narzędziem naprawy zdegradowanych obszarów jest rewitalizacja. Terminu tego nie możemy jednak mylić z takimi pojęciami, jak: „modernizacja” czy „odtworzenie stanu poprzedniego”. Ma on bowiem znacznie szersze znaczenie i obejmuje procesy społeczne i ekonomiczne. – Rewitalizację postrzegamy nie tylko jako inwestycje infrastrukturalne. Tu kładzie się nacisk na rozwiązywanie zidentyfikowanych problemów społecznych – podkreśla Marek Woźniak, marszałek województwa wielkopolskiego. – Chcemy osiągnąć w tej dziedzinie wysokie standardy i wykształcić zespoły ludzi, którzy będą kompetentnie pracować nad przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi.

Doświadczenia innych krajów pokazują, że efektywna rewitalizacja powinna być procesem kompleksowych i interdyscyplinarnych przemian ukierunkowanych na wyprowadzenie obszarów zdegradowanych z kryzysu. Musi być skoncentrowana terytorialnie i prowadzona we współpracy z lokalną społecznością. Wymaga to działań zaplanowanych i wzajemnie się uzupełniających, które powinny być oparte na uchwalonym przez gminę programie rewitalizacji.

Diagnoza i lekarstwo

Program rewitalizacji musi być zainicjowany, opracowany i uchwalony przez samorząd gminny, jeśli ta zamierza w przyszłości ubiegać się o wsparcie unijne swych działań w tej sferze. Obejmuje on wieloletni plan działań zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysu oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju. Działania te powinny obejmować sferę społeczną, ekonomiczną, przestrzenną, środowiskową, kulturową i techniczną.

– Dobry program rewitalizacji pełni funkcję narzędzia planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych działań. Powinien się cechować kompleksowością, czyli nie może pomijać aspektów społecznych ani gospodarczych na danym obszarze. Nie powinien zakładać realizacji jedynie wybiórczych inwestycji obliczonych na szybki efekt, np. poprawy estetyki przestrzeni – wyjaśnia Grzegorz Potrzebowski, dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

– Program rewitalizacji powinien zawierać nie tylko trafną diagnozę, czyli przyczyny degradacji obszarów, ale także proponować skuteczne lekarstwo, jak z tego kryzysu wyjść – dodaje Grzegorz Kamiński, koordynator zespołu ds. rewitalizacji utworzonego w DPR. Zespół ten udziela samorządowcom wsparcia merytorycznego w procesie przygotowywania, realizacji i monitorowania programów rewitalizacji.

Ustawa o rewitalizacji, która zaczęła obowiązywać w październiku 2015 r., miała na celu nadanie odpowiednich ram procesom, tak by to były działania kompleksowe, skuteczne i objęte sprawdzonymi mechanizmami koordynacji. Autorzy „Diagnozy rewitalizacji miast w województwie wielkopolskim” (2015) wyliczają, że ponad 20 wielkopolskich gmin prowadzi działania rewitalizacyjne pomimo braku programu rewitalizacji. Wiele innych opiera się na pro-

Fot. Jerzy Gontarz

Podczas konferencji samorządowcy mogli się dowiedzieć, jakie kryteria muszą spełniać programy rewitalizacji

gramach już nieaktualnych. Sytuacja wygląda podobnie w całym kraju, dlatego Ministerstwo Rozwoju zdecydowało się na wsparcie procesu opracowywania i aktualizacji programów rewitalizacji.

Te z nich przygotowane na podstawie wcześniej obowiązujących wytycznych (przed uchwaleniem ustawy o rewitalizacji) będą ważne do końca 2023 r. Jednakże prowadzenie rewitalizacji na podstawie takiego dokumentu nie pozwala na zastosowanie takich narzędzi ustawowych, jak: wyznaczenie w drodze uchwały obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, Specjalnej Strefy Rewitalizacji oraz miejscowego planu rewitalizacji.

Konkurs dotacji na opracowanie lub aktualizację programów rewitalizacji daje samorządom nowe możliwości – mogą nie tylko w profesjonalny sposób przygotować dokument, włączając w ten proces wszystkich interesariuszy, ale także stworzyć w swoich strukturach zespoły ludzi zajmujących się tą problematyką. Z dotacji gminy mogą sfinansować szkolenia dla personelu. Ważne, by w samorządach została wiedza i umiejętności z pracy nad programem rewitalizacji. To będzie kapitał na przyszłość.

Konkurs powinien zostać rozstrzygnięty do końca lata 2016 r. Programy rewitalizacji muszą powstać do końca lipca przyszłego roku. W ich opracowaniu powinny pomóc kolejne spotkania eksperckie i informacyjne, które DPR zorganizuje jesienią. W IV kwartale przyszłego roku Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego planuje ogłoszenie konkursu w ramach działania 9.2 „Rewitalizacja obszarów problemowych”. Do tego czasu wszyscy powinni być gotowi.

Jerzy Gontarz

Trafna diagnoza – skuteczna terapia

Ministerstwo Rozwoju ogłosiło wyniki II etapu konkursu Modelowa Rewitalizacja Miast. Z 57 wniosków, które przeszły pierwszy etap, na dofinansowanie może liczyć 20 projektów o łącznej wartości niemal 43,7 mln zł. W grupie najlepszych znalazły się dwa wielkopolskie miasta: Leszno i Konin.

Założeniem konkursu Modelowa Rewitalizacja Miast jest wspieranie samorządów w procesie opracowywania programów rewitalizacji oraz modelowych rozwiązań, które dla innych staną się wzorcem lub inspiracją do tworzenia własnych planów rewitalizacyjnych. Dzielenie się doświadczeniem w przeprowadzaniu rewitalizacji jest nieocenioną lekcją dla innych.

Najważniejsi są ludzie

Tworzenie koncepcji projektu „**Nowe tory – centrum Leszno po kolei**”, opracowanego przez Urząd Miasta w Lesznie, pokazało rozbicie i podzielenie miasta – wskutek poprowadzenia przez centrum torów kolejowych – dostrzegalne zarówno w sferze ekonomicznej, jak i społecznej. Problemem są zlokalizowane w centrum miasta obszary pokolejowe, a także okoliczne tereny mieszkalne. – Koncentrują się tam negatywne zjawiska wynikające z zamieszkiwania tego rejonu przez ludzi z problemami, np. bezrobotnych, pasywnych. Bezpośrednio wpływa to na jakość życia w mieście: przyczynia się do degradacji centrum – wprowadza w specyfikę planowanych działań Beata Nawrocka z Urzędu Miasta w Lesznie. Założona w projekcie rewitalizacja ma polegać na zrównoważonym rozwoju centrum miasta, połączeniu rozdzielonych części Leszna – zachodniej ze wschodnią. Opracowana zostanie koncepcja nowych rozwiązań transportowych, takich jak budowa kładek nad torami kolejowymi i ciągów pieszo-rowerowych, które – łącząc zachodnią i wschodnią część miasta – przyczynią się do integracji społecznej, pomogą stymulować działania inwestycyjne i biznesowe.

Zostaną również zinventaryzowane zasoby komunalne i przygotowane projekty techniczne dla modernizacji 120 kamienic. Precyzyjnie określony ma być ich stan techniczny i koncepcja modernizacji wraz z oceną, do jakich celów można je przeznaczyć i dla jakich mieszkańców. Na obszarze objętym projektem mieszka ok. 6 tys. osób, w większości starszych. Młodszy, bardziej przedsiębiorczy, opuścili tę część miasta, gdyż nie jest ona atrakcyjna i nie daje gwarancji powodzenia biznesu. Działania skierowane jednak zostaną do wszystkich grup wiekowych. – Zaproponujemy mobilny punkt konsultacyjny, w którym będziemy informować o naszych działaniach, by leszczynianie nie czuli się zagrożeni, a zyskali poczucie, że mogą skorzystać na przeprowadzanych zmianach. Liczymy na ich uwagi, podpowiedzi. Będziemy badać, jak to środowisko wygląda, co może zaoferować, a czego potrzebuje – podkreśla Beata Nawrocka.

➤ **Punktem wyjścia w procesie rewitalizacji musi być precyzyjne wyznaczenie obszarów problemowych, a następnie opracowanie koncepcji działań naprawczych**

Projekt „Nowe tory – centrum Leszno po kolei” o wartości prawie 4 mln zł (drugi pod względem wartości w Polsce, w 90 proc. ma być dofinansowany z funduszy unijnych) będzie realizowany do końca 2018 r. Jednocześnie Leszno podejmie starania o pozyskanie funduszy na konkretne działania infrastrukturalne.

Dwa brzegi – jeden organizm

Restrukturyzacja przemysłu górniczo-energetycznego, na którym opiera się gospodarka Konina, wpływa na lokalny rynek pracy i poziom ekonomiczny ludności. W mieście jest wysokie bezrobocie, przekładające się na status życia mieszkańców. Dodatkowym problemem jest niski (na tle województwa) wskaźnik przedsiębiorczości – zjawisko typowe dla miast głównie przemysłowych. Między innymi z tymi problemami ma się zmierzyć projekt „**Rewitalizacja konińskiej Starówki – opracowanie lokalnego programu rewitalizacji na lata 2016-2023 wraz z modelowym pilotażem**”. – Głównym celem naszych działań jest ożywienie gospodarcze i zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej starówki. Diagnoza społeczno-gospodarcza wykazała, że tę część Konina cechuje największa koncentracja negatywnych zjawisk – zapowiada Roman Jankowski z Urzędu Miejskiego w Koninie. – Zatem jej ożywienie oraz wzrost atrakcyjności gospodarczej może się przyczynić do pobudzenia rynku pracy czy inwestycji w kapitał ludzki i infrastrukturę komunalną.

W Lesznie integrację zakłócają tory, w Koninie wpływ na to zjawisko ma Warta. Dzieląca przestrzennie miasto rzeka wpływa na rozwój starówki, dlatego istotne jest włączenie do obszaru rewitalizacji i ewentualne połączenie w przyszłości publiczną komunikacją rzeczną (miejski tramwaj wodny) oraz ciągiem pieszo-rowerowym

położonego na prawym brzegu Warty Amfiteatru „Na Skarpie” i Bulwarów Nadwarciańskich na jej lewym brzegu. Pozwoli to na integrację miasta oraz ożywienie starej części Konina.

Jednym z głównych elementów projektu jest przygotowanie dokumentacji technicznej najstarszego budynku murowanego w Koninie – kamienicy Dom Zemelki na starówce, który zostanie zagospodarowany na potrzeby Centrum Organizacji Pozarządowych. To ukłon beneficjenta w stronę społeczników, docenienie ich roli i wsparcie kolejnych inicjatyw. W ramach projektu zostanie opracowany Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2016-2023 oraz system stałej współpracy i komunikacji miasta z bezpośrednimi odbiorcami działań rewitalizacyjnych i pilotażu.

Twórcy projektu opracują także program pobudzenia rynku pracy i zwiększenia zatrudnienia na obszarze rewitalizacji oraz ofertę inwestycyjną i system zachęt inwestycyjnych na tym terenie. – Ocenimy też możliwości finansowania projektów rewitalizacyjnych, w tym w partnerstwie publiczno-prywatnym, oraz możliwości i sposoby angażowania inwestorów prywatnych, wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych w realizację tego typu projektów. Oczywiście, naszym celem jest realizacja inwestycji, również w zakresie wykorzystania wód geotermalnych na wyspie Pocijewo, ale też poprawa infrastruktury drogowej i zagospodarowanie terenów inwestycyjnych – wylicza Roman Jankowski.

Stworzone w ramach projektu dokumenty mają stać się wzorcem i inspiracją dla innych samorządów. W ramach konkursu Modelowa Rewitalizacja Miast Konin pozyska na realizację swojego projektu ok. 700 tys. zł.

Agata Rokita

Wsparcie gminnych planów rewitalizacji

W WRPO na lata 2014-2020 na wsparcie rewitalizacji obszarów problemowych zarezerwowano 80 mln euro. Samorządy, które planują ubiegać się o wsparcie z Unii Europejskiej takich inwestycji, muszą przygotować lokalny program rewitalizacji. Na wykonanie tego dokumentu będzie można otrzymać dotację. Nabór wniosków planowany jest w kwietniu br. Projekty muszą zostać zrealizowane do 31 lipca 2017 r. Do podziału będzie ok. 7,6 mln zł. Łączna wartość projektu jednego wnioskodawcy nie może przekroczyć 250 tys. zł, przy czym maksymalna dotacja może wynieść 90 proc. kosztów kwalifikowalnych.

W ramach projektu będzie można rozliczać koszty związane z opracowaniem analiz, pracą ekspertów i planami działań niezbędnymi do opracowania programu rewitalizacji. Finansowane mogą być przedsięwzięcia związane z opracowaniem lub aktualizacją programu rewitalizacji, a także z włączaniem różnych interesariuszy do prac nad przygotowaniem programu rewitalizacji oraz kosztami zarządzania projektem. Gmina będzie mogła ubiegać się o dofinansowanie tylko jednego programu. Musi on być zgodny z Wytocznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

Fot. archiwum Urzędu Miasta Konin

Rzeka Warta dzieli przestrzennie Konin

Tu powstała Polska

Kwiecień 966 r. – książę Mieszko I, przyjmując chrzest, wprowadza Polskę w krąg kultury i polityki europejskiej. Kwiecień 2016 r. – tłumy turystów przechodzą przez wirtualną chrzcielnicę w Bramie Poznania. Czym Poznań może dziś zaskoczyć i zafascynować turystę?

Przez ponad dekadę korzystania przez Polskę z unijnego wsparcia w stolicy Wielkopolski zmieniło się wiele. Kilkanaście obiektów turystycznych przeprowadziło gruntowne renowacje, modernizacje, niektóre wzbogaciły swoją ofertę m.in. o nowoczesne technologie, nieodłączne elementy muzealnictwa XXI w. Nasz spacer z historią zaczynamy na Ostrowie Tumskim, bo tu powstała Polska. Szczególnie w roku 2016, w 1050. rocznicę chrztu, warto przyjechać do Wielkopolski.

Duch opiekuńczy historii

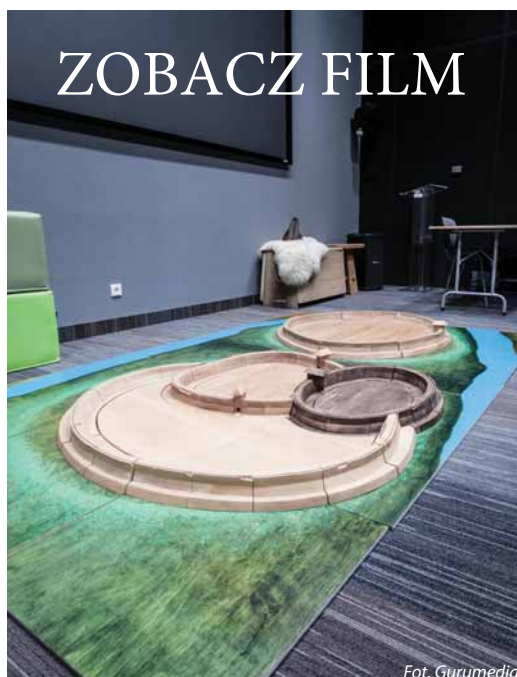
Rezerwat Archeologiczny Genius loci został zbudowany w ramach projektu „Rezerwat Archeologiczny na Ostrowie Tumskim”, dofinansowanego z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Zwiedzanie rozpoczyna się 15-minutowym seansem 3D w sali multimedialnej, który – prezentując rekonstrukcje i sceny fabularne – wprowadza w atmosferę średniowiecza i rodzącej się państwowości polskiej. Emocji dostarcza przejście szklaną podłogą nad zachowanymi fundamentami renesansowych murów obronnych z XVI w.

Esencją wizyty w Genius loci jest jednak oglądanie relikwów umocnień wczesnopiastowskiego grodu z X w. z poziomu dwóch platform widokowych. Zwiedzający może odnieść wrażenie, że znajduje się w głębokim na 6 metrów wykopie archeologicznym. Oprócz pozostałości kamiennieo-drewnianych uwagę zwracają też „zapisane” w ziemi i uwidocznione w przekroju poszczególne warstwy, które sukcesywnie zakrywały pozostałości grodu. Oglądaniu wystawy towarzyszy komentarz z audioprzewodnika, który otrzymuje każdy zwiedzający. Na obu poziomach znajdują się prezentacje multimedialne. Kompleks grodowy z końca X w. został również pokazany na hologramie. Zorganizowane grupy (przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe) mogą tu skorzystać z oferty zajęć tematycznych. W 2016 r. problematyka skupia się na początkach państwowości polskiej. Najmłodszy mogą uczestniczyć w warsztatach z przestrzennymi puzzlami („Budujemy gród Mieszka I”), a np. gimnazjaliści w zajęciach odwołujących się do takiej tematyki, jak „Poganie i chrześcijanie – oblicza sacrum we wczesnym średniowieczu”. Od końca kwietnia br. w Genius loci można oglądać wystawę „Pokolenie 966 – świt wielkich przemian” poświęconą ludności wznoszącej Wyspę Tumską w początkach kształtowania się państwa i chrześcijaństwa.

Fot. Janusz Tatarkiewicz

Genius loci zaprasza na wycieczkę w czasie

Fot. Gurumedia

Sala zabaw edukacyjnych w Genius loci

Fot. Janusz Tatarkiewicz

Przez szklaną podłogę widać fundamenty murów obronnych z XVI w.

Kto ty jesteś? Polak mały...

Z propozycją uatrakcyjniania lekcji poświęconych najdawniejszej historii regionu Muzeum Archeologiczne w Poznaniu wyszło kilka lat wcześniej, realizując w roku szkolnym 2011/2012 projekt **„To jest Twoje dziedzictwo. Kampania informacyjna budująca tożsamość regionalną mieszkańców Wielkopolski”**, także dofinansowany z WRPO. W jego ramach zorganizowano 50 spotkań tematycznych i tygodniowych wystaw w szkołach podstawowych i gimnazjach na terenie Wielkopolski. Wędrownikom w czasie towarzyszyły dwa zestawy skrzyń „Tu powstała Polska”, w których znajdowały się elementy uzbrojenia, jak miecze i kolczugi, a także puzzle, interaktywne gry planszowe oraz klocki, z których dzieci budowały średniowieczne grody i podgrodzia. Przebrane za średniowiecznych wojów, mogły się też wcielać w budowniczych z wczesnych wieków. Z kolei dla nauczycieli została przygotowana oferta scenariuszy zajęć i prezentacji multimedialnych, które wzbogacały lekcje historii. Kolejny element projektu tworzyły humorystyczne komiksy edukacyjne. Sympatyczną pamiątką po tej nietypowej lekcji historii była składana książeczka do zawieszania na szyi, w której przewodnikiem po paleolicie był poznański koziołek.

Spacer z historią

W 2016 r. w związku z obchodami 1050. rocznicy chrztu Polski warto wybrać się do Poznania, Gniezna czy Lednicy – miejsc szczególnych dla kształtowania się naszej państwowości. Interaktywne centrum interpretacji dziedzictwa, jakim jest Brama Poznania (projekt dofinansowany z Programu Innowacyjna Gospodarka), to jeden z przystanków na Trakcie Królewsko-Cesarskim, biegnącym od Rynku Śródeckiego, przez m.in. Ostrów Tumski, Chwaliszewo, Stare Miasto, Dzielnicę Zamkową, do świątyni przy ul. Kościelnej na Jeźcach.

Wędrowka Traktem zaskoczy osoby, które nie były w tych miejscach co najmniej kilka lat. Swoją metamorfozę wybrane obiekty na trasie zawdzięczają projektowi **„Adaptacja i renowacja zabytkowych obiektów na Trakcie Królewsko-Cesarskim w Poznaniu służących rozwojowi, promocji i upowszechnianiu kultury”**, zrealizowanemu przez Archidiecezję Poznańską ze wsparciem finansowym WRPO. Chodzi ściślej o punkt startowy i końcowy Traktu, czyli zabytkowy kościół pw. św. Małgorzaty na Rynku Śródeckim oraz kościół pw. Najświętszego Serca Jezusa i św. Floriana na Jeźcach, oraz dawny klasztor oo. Filipinów na Śródce i kościół pw. Najświętszej Krwi Pana Jezusa przy ul. Żydowskiej. W tym ostatnim przeprowadzono renowację ołtarza głównego, ambony, rzeźb, obrazów, konfesjonau i świecznika paschału. Z kolei w kościele pw. św. Floriana dokonano konserwacji zabytkowych polichromii autorstwa Tadeusza Sulimy Popiela z początku XX w. i renowacji zabytkowego budynku parafialnego.

Największe zaskoczenie przeżyjemy jednak na Śródce. W kościele pw. św. Małgorzaty z XV w. przeprowadzono konserwację barokowego ołtarza głównego. Z zewnątrz rzuca się w oczy nowy dach i tynki, uporządkowany teren wokół świątyni i odnowione ogrodzenie. Uwagę zwraca również żółta elewacja odrestaurowanego dwuskrzydłowego klasztoru oo. Filipinów, gdzie działa dziś Katedralna Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I Stopnia. – Pamiętam, jak tu było kilka, a nawet 20 lat temu. Mimo że było szaro, a może i niebezpiecznie, lubiłam tę dzielnicę – mówi pani Barbara Potaman, mieszkanka Poznania. – Co krok można było odnaleźć ślady szlacheckiej przeszłości dzielnicy ukrytej w niszczących budynkach. Lubiałam zaglądać do klatki schodowej kamienicy przy ul. Ostrówek, gdzie zadziwiały mnie piękne, choć niszczące malowidła secesyjne przedstawiające przełom Dunajca w Pieninach! Tym bardziej cieszy, że Śródka jest odkrywana na nowo. Ożywa. Kolejne budynki są remontowane. Z pierwszymi promieniami wiosny chodniki zapełniają się stolikami stylowych restauracyjek i kawiarni. I robi się tłoczno. Tak niewątpliwie podziałała Brama Poznania. Przechodząc Mostem Cybińskim w stronę Ostrowa Tumskiego, wkraczamy w wyjątkową atmosferę wyspy – dodaje pani Barbara. Duch historii jest tu wszechobecny. Bo tu Polska się zaczęła.

Agata Rokita

Katedra pw. Apostołów Piotra i Pawła na Ostrowie Tumskim

Kościół św. Małgorzaty na Rynku Śródeckim

Śródka to dzielnica, którą możemy odkrywać na nowo

Kulturalne podróże po Wielkopolsce

11 wielkopolskich wydarzeń, wnoszących trwały wkład w zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, zostanie dofinansowanych z funduszy unijnych.

Na początku roku zidentyfikowano projekty na przedsięwzięcia związane z dziedzictwem kulturowym. Szacunkowy koszt wybranych 14 projektów to ponad 122 mln zł. Beneficjenci do 30 kwietnia mieli czas na aplikowanie o fundusze unijne. Jesienią ubiegłego roku przyjmowane były także wnioski o dofinansowanie projektów polegających na wsparciu organizacji wydarzeń o charakterze kulturalnym, wnoszących trwały wkład do zachowania dziedzictwa kulturowego regionu, w tym infrastruktury. Pod koniec lutego zatwierdzona została lista projektów wybranych do dofinansowania. Znalazło się na niej 11 przedsięwzięć, których łączna wartość sięga prawie 8,4 mln zł, a kwota dofinansowania przekracza 3,8 mln zł.

Widowiska historyczne

Największe dofinansowanie (po 700 tys. zł) otrzymają dwa projekty: „Promocja dziedzictwa kulturowego regionu średzkiego poprzez poprawę dostępności wydarzeń kulturalnych i popularyzację uczestnictwa w kulturze”, realizowany przez Ośrodek Kultury w Środzie Wielkopolskiej, oraz „Spotkania z historią w Parku Dzieje”, którego beneficjentem jest Stowarzyszenie „Dzieje”.

– 11 czerwca uroczycie otworzymy w Murowanej Goślinie „Park Dzieje” – miejsce doświadczania historii, w którym każdy pasjonat dawnych dziejów znajdzie coś dla siebie. Na dzieci czekają warsztaty tkackie, garncarskie, nauka malowania na szkle oraz stanowisko archeologiczne, na którym same wykopią swój skarb – mówi Tomasz Łęcki, prezes Stowarzyszenia „Dzieje”. – Starszych zapraszamy do kuźni, budowy katapult czy rzutu dzidą do celu – dodaje.

Jedną z głównych atrakcji Parku będzie staropolska wieczornica, czyli uczta, podczas której goście będą świadkami pokazów, konkursów oraz scenek zaczerpniętych ze średniowiecznych zwyczajów. Ciekawe będą także inscenizacje z udziałem rycerzy.

O zmroku w „Parku Dzieje” zainteresowani obejrzą największe w Polsce widowisko historyczne „Orzeł i Krzyż”, tworzone przez 400 aktorów-wolontariuszy, które w niecałe dwie godziny przeprowadzi nas przez wspinałką, ale i trudną polską historię.

Pieniądze na organizację wydarzeń kulturalnych otrzymają również inne gminne ośrodki kultury, a także Filharmonia Poznańska, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie oraz Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Pozna-

Fot. widobynkadzrepl

Fragment widowiska pt. „Husaria pod Gniezmem”, wystawionego w 2015 r. w Murowanej Goślinie

niu, którego projekt „Kultura przedsiębiorczości mieszkańców Wielkopolski” został najwyżej oceniony.

Najmniejszą kwotę (ok. 5 tys. zł) otrzyma Gminny Ośrodek Kultury w Perzowie na „Przegląd amatorskich zespołów muzycznych południowej Wielkopolski”.

Teatr jedzie do widzów

Ciekawie zapowiada się projekt, na który dofinansowanie otrzyma poznański Teatr Nowy. Polegać on będzie na realizacji sześciu premier w Teatrze Nowym w Poznaniu (jednej z najważniejszych scen teatralnych w Polsce) oraz prezentacji tych przedstawień w wybranych GOK-ach w regionie.

Każdy spektakl w ramach projektu dwukrotnie zostanie wystawiony w Poznaniu oraz raz w wybranym, ze względu na możliwości techniczne, gminnym ośrodku kultury w Wielkopolsce, co pozwala założyć, że obejrzy je bezpośrednio ok. 4 tys. widzów.

Fot. Jakub Witcheń

ZOBACZ FILM

Premiera „Leara” na motywach „Króla Leara” Williama Szekspira w reż. Jędrzeja Piaskowskiego odbyła się 9 kwietnia w Teatrze Nowym w Poznaniu

– To w dużej mierze ułatwi nam dotarcie do widzów, którzy nigdy nie byli w teatrze – mówi Andrzej Hamerski, kierownik działu marketingu i impresariatu. – Będziemy się starali, by ośrodki, do których pojedziemy, znajdowały się na obszarach o mniejszym dostępie do kultury. Pozwoli to mieszkańcom z tych miejscowości zobaczyć wydarzenie repertuarowe z Teatru Nowego. Planujemy również specjalny program edukacyjny, który przygotuje widzów do odbioru każdego spektaklu – dodaje.

Później spektakle wejdą do repertuaru Teatru nawet na kilka najbliższych lat, co oznacza, że grupa odbiorców zostanie wielokrotnie pomnożona. Nie wiadomo jeszcze, w którym ośrodku kultury będzie wystawiony „Lear” na motywach „Króla Leara” Williama Szekspira w reż. Jędrzeja Piaskowskiego – pierwsze przedstawienie w ramach tego projektu. – Decyzja w tej sprawie będzie zależała przede wszystkim od uwarunkowań technicznych. Nie każda scena jest przygotowana np. do zainstalowania naszej scenografii. Podobnie zresztą będzie z pozostałymi premierami, które wystawimy. Nie są jeszcze do nich określone wymogi techniczne. Tym samym nie można wskazać, w których gminnych ośrodkach kultury się pojawimy – komentuje Hamerski.

Podróże teatralne po Wielkopolsce wymagają dodatkowych pieniędzy głównie dlatego, że scenograf, chcąc wyrazić koncepcję reżysera, planuje określoną przestrzeń sceniczną. Należy ją odtworzyć w miejscu, do którego uda się Teatr. – Gramy nie tylko na naszych scenach, ale również gościnnie na deskach gminnych ośrodków kultury. To jest potężne przedsięwzięcie logistyczne. Mam jednak wrażenie, że pracownicy Teatru Nowego są doświadczeni w tego typu wyjazdach i znakomicie temu sprostają – mówi Piotr Kruszczyński, dyrektor Teatru Nowego w Poznaniu.

Obok „Leara” Teatr Nowy zamierza wystawić przedstawienia: „Elvis” (reż. Michał Siegoczyński), „Kamień” (reż. Grzegorz Wiśniewski), „Męczennicy” (reż. Remigiusz Brzyk), „Heroism” (reż. Piotr Kruszczyński) oraz „Iwona, księżniczka Burgunda” (reż. Magdalena Miklasz).

– Kolejnych pięć premier będzie teatrem różnorodności, od spektakli komediowych do takich, jak „Lear”, które opowiadają coś wię-

cej o naszym świecie. Mam nadzieję, że taka koncepcja artystyczna naszego projektu trafi do serc i umysłów widzów. Zakładam, że rozbawi i pozwoli na refleksję o tym, w jakim punkcie świata dzisiaj się znajdujemy i w jakim czasie żyjemy – mówi dyrektor.

Lepsza scena

Nie jest to jedyny projekt realizowany przez Teatr Nowy w najbliższych miesiącach, który uzyska wsparcie z WRPO 2014+. Teatr otrzymał także dofinansowanie na modernizację widowni dużej sceny. W lipcu i sierpniu będą wymieniane fotele, wykładzina oraz zostanie zmodernizowana kabina elektroakustyczna. – Bez funduszy europejskich nie udałoby nam się zrealizować tego projektu. Teatr nie dysponuje tak dużymi środkami, by przeprowadzić modernizację sceny. Z kolei dofinansowanie 6 premier daje nam swego rodzaju oddech finansowy, który pozwoli na spokojne planowanie premier i ich prezentacje poza siedzibą teatru – dodaje Andrzej Hamerski.

PIT/JoG

W trzecim kwartale zaplanowane są dwa nabory w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych aglomeracji poznańskiej i kalisko-ostrowskiej. Na wsparcie będą mogły liczyć projekty związane z zachowaniem, ochroną, promowaniem i rozwojem dziedzictwa naturalnego i kulturowego. W ramach ZIT Poznań na dofinansowanie przewidziano 33,6 mln zł. W ramach ZIT dla rozwoju AKO kwota ta sięga prawie 14 mln zł.

W czwartym kwartale planowany jest też nabór w trybie konkursowym na inwestycje w obszarze dziedzictwa kulturowego regionu. Do podziału będzie kwota 50 mln zł. W tym roku nie przewiduje się natomiast kolejnego konkursu wniosków o dofinansowanie wydarzeń kulturalnych.

Obszary Strategicznej Interwencji

Cztery wielkopolskie miasta – Konin, Leszno, Piła i Gniezno wraz z otaczającymi je samorządami – otrzymają dodatkowe wsparcie w ramach nowego narzędzia służącego rozwojowi i integracji ośrodków subregionalnych. Zarząd Województwa Wielkopolskiego podpisał z samorządami wchodzącymi w skład tych obszarów porozumienia. Mandaty terytorialne gwarantują dofinansowanie na określone przedsięwzięcia w ramach WRPO 2014+.

Utworzenie Obszarów Strategicznej Interwencji dla ośrodków subregionalnych województwa jest wyrazem uznania ich znaczenia i roli w strukturze przestrzennej województwa. Również Konceptcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 w grupie miejskich obszarów funkcjonalnych wyróżnia tego typu ośrodki. Według klasyfikacji zamieszczonej w Konceptcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 miasta subregionalne, dla których wyznacza się obszary funkcjonalne, zamieszkuje od 50 do 100 tys. osób i pełnią one ważne funkcje gospodarcze i społeczne. OSI zostały utworzone na mocy uchwały Zarządu Województwa Wielkopolskiego z 23 maja 2014 r.

Obszary Strategicznej Interwencji ułatwią rozwiązanie problemów m.in. w sferze transportu i komunikacji, gospodarki wodno-ściekowej oraz e-usług

– Zasięg Obszarów Strategicznej Interwencji został określony na podstawie analiz potencjału społecznego, gospodarczego, a także uwarunkowań historycznych. Wszystko po to, żeby tworzące je samorzady mogły podejmować wspólne wyzwania i razem realizować projekty. Instrument ułatwi rozwiązanie problemów m.in. w sferze transportu i komunikacji, gospodarki wodno-ściekowej i e-usług – mówi Grzegorz Potrzebowski, dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego. Wszystkie obszary objęte zostaną podobnym poziomem intensywności pomocy – ok. 195 euro na mieszkańca. OSI mają zapewnione pieniądze na finansowanie uzgodnionych projektów. – W ramach poszczególnych konkursów zostaną przeprowadzone zamknięte nabory przeznaczone tylko dla OSI – dodaje dyrektor Potrzebowski.

Kluczowe porozumienia

W lutym br. Marek Woźniak, marszałek województwa wielkopolskiego, podpisał mandaty terytorialne z samorządowcami wchodzącymi w skład Piłskiego, Konińskiego, Leszczyńskiego i Gnieźnieńskiego OSI. Mandat jest rodzajem porozumienia pomiędzy Instytucją Zarządzającą WRPO, czyli Zarządem Województwa Wielkopolskiego, oraz przedstawicielami miast subregionalnych i otaczających je samorządów (obszary funkcjonalne). Zawiera on diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej oraz analizę problemową obszarów tematycznych, w ramach których planowana jest realizacja przedsięwzięć. Drugą jego część stanowią tzw. fiski proponowanych przedsięwzięć, które miałyby być współfinansowane z WRPO 2014+. Podpisany dokument otwiera drogę do podejmowania konkretnych działań.

Rola lidera

Liderem każdego obszaru funkcjonalnego jest stolica subregionu. To właśnie na prezydentach Piły, Leszna, Konina i Gniezna spoczywała główna odpowiedzialność za powstanie OSI. To nie było łatwe zadanie, gdyż wymagało od poszczególnych członków OSI wielu ustępstw, żeby, często kosztem indywidualnych ambicji, móc realizować wspólne cele. Teraz lider odpowiada za sprawne działanie obszaru, czyli za opracowanie poszczególnych projektów i ich realizację po otrzymaniu dofinansowania.

Ile pieniędzy dla subregionów?

Przewidziana na mocy Uchwały Zarządu Województwa Wielkopolskiego pula środków na realizację Mandatów terytorialnych wynosi:

- Koniński OSI: prawie 29,7 mln euro, w tym z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) to kwota ponad 26,3 mln euro, a z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) ponad 3,4 mln euro
- Leszczyński OSI: prawie 19 mln euro, w tym prawie 16,8 mln euro z EFRR i ponad 2,1 mln euro z EFS
- Piłski OSI: ponad 27 mln euro, w tym prawie 24 mln euro z EFRR i ponad 3 mln euro z EFS
- Gnieźnieński OSI: ponad 23,5 mln euro, w tym prawie 21 mln euro z EFRR i 2,7 mln euro z EFS.

Andrzej Szoszkiewicz

Kolej na metropolię

Lepsze skomunikowanie okolicznych gmin z Poznaniem, łatwiejszy dojazd do szkół, zakładów pracy i instytucji kultury, mniej korków, hałasu i czystsze powietrze. Takie będą efekty uruchomienia Poznańskiej Kolei Metropolitalnej.

Fot. archiwum Stowarzyszenia Metropolia Poznań

Jednak żeby zbudować tak duży i skomplikowany system, należy wszystko perfekcyjnie zaplanować. Temu służy wart prawie 2 mln zł projekt „Master Plan dla Poznańskiej Kolei Metropolitalnej”, współfinansowany przez Fundusze Europejskie. Jego realizacja zakończy się w październiku br. i będzie podstawą do budowy nowoczesnego i funkcjonalnego systemu transportowego, który poprawi mieszkańcom aglomeracji warunki dojazdu do pracy i szkół oraz pozwoli odetchnąć stolicy Wielkopolski.

Dwa plus sześć

Projekt został podzielony na sześć działań, z których dwa mają charakter uzupełniający. Pozostałe cztery stanowią pod względem merytorycznym i praktycznym jądro, wokół którego w niedalekiej przyszłości powstanie Poznańska Kolej Metropolitalna. Dwa z nich zostały już zakończone, dwa kolejne zostaną zamknięte w październiku. Owocem pierwszego działania – „Koncepcja zintegrowanego transportu publicznego w oparciu o linię Poznańskiego Węzła Kolejowego z wydzieleniem kolejowego ruchu metropolitalnego” – jest szczegółowe opracowanie, zawierające analizy istniejącej infrastruktury kolejowej pod kątem możliwości uruchomienia regularnych połączeń metropolitalnych, zapotrzebowania na tabor kolejowy, wpływu realizacji projektu na ograniczenie emisji CO₂, a także oddziaływania PKM na lokalny rynek pracy i problem wykluczenia społecznego.

W oparciu o tak szczegółowe analizy możliwe było przygotowanie „Koncepcji budowy funkcjonalnych węzłów przesiadkowych PKM w kierunku zwiększenia ich dostępności oraz oferowania usług komplementarnych do komunikacji publicznej”. Opracowanie to zawiera szczegółowy opis stacji i przystanków na terenie aglomeracji wraz z wyliczeniem koniecznych inwestycji. Zgodnie z koncepcją PKM, prawie wszystkie stacje i przystanki będą węzłami przesiadkowymi, na których będzie można zostawić samochód czy rower lub dojechać do nich komunikacją publiczną. – Minimum to dobra droga dojazdu oraz parkingi dla samochodów i rowerów. Konkurs na budowę zintegrowanych przystanków przesiadkowych przy istniejących stacjach i przystankach kolejowych został już ogłoszony – mówi Maciej Musiał, dyrektor biura Stowarzyszenia Metropolia Poznań. – W ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych mamy do dyspozycji 108 mln euro, które przeznaczymy na budowę dróg dojazdowych, parkingów, dróg rowerowych czy infrastruktury dla komunikacji autobusowej dowożącej pasażerów do kolei. Pierwsze stacje przesiadkowe będą

gotowe w I kwartale 2018 r. O tym, które z nich powstaną najpierw, zadecydują poszczególne gminy – tłumaczy Maciej Musiał.

Obecnie trwa realizacja piątego działania, które polega na opracowaniu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz zmian studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Powstanie również koncepcja modernizacji układów drogowych na wskazanych obszarach wokół stacji i przystanków PKM.

Na dobry początek

Master Plan to dopiero początek drogi do PKM. Szczegółowe działania rozpisane są do 2040 r. Nie znaczy to, że na efekt będziemy musieli czekać aż 24 lata. Kiedy więc to nastąpi? – Tworzenie Poznańskiej Kolei Metropolitalnej jest procesem – wyjaśnia Maciej Musiał. – Powstaje ona sukcesywnie i nie będzie takiego momentu, o którym można powiedzieć, że oto zaczęła się jej historia. Na niektórych odcinkach już dziś jesteśmy bardzo blisko osiągnięcia wybranych wskaźników – dodaje.

Największym zagrożeniem dla realizacji projektu jest obecnie brak trzeciego toru na odcinku między stacjami Poznań Główny i Poznań Wschód. Bez niego linia nie będzie mogła obsługiwać regularnie kursujących pociągów trzech linii PKM i licznych pociągów dalekobieżnych. To duża i kosztowna, ale niezbędna inwestycja, której ciężaru współfinansujące PKM gminy nie będą w stanie udźwignąć bez wsparcia z zewnątrz. Drugim ograniczeniem są parametry techniczne stacji. Tylko nieliczne są bowiem przystosowane do tego, by pociągi kończyły i rozpoczynały na nich swój bieg.

Szybka, regularnie i często kursująca kolej zachęci mieszkańców aglomeracji poznańskiej do tego, by przesiąść się na pociąg i nie tracić czasu w korkach. Podróźni zyskają czas, zdrowie i pieniądze, a Poznań przestrzeń i lepsze powietrze. – Władza publiczna powinna stwarzać możliwość wyboru, a Poznańska Kolej Metropolitalna jest właśnie taką propozycją – podsumowuje Maciej Musiał.

Marek Rokita

Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich

Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań
tel. 61 626 61 92 i 61 626 61 93
e-mail: info.wrpo@wielkopolskie.pl

Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o.o.

ul. Grunwaldzka 2, 64-920 Piła
tel. 61 650 62 33 i 61 650 62 35
e-mail: infoue-pila@warp.org.pl,
pila.fe@wielkopolskie.pl

Piła

Starostwo Powiatowe w Gnieźnie

ul. Roosevelta 42, 62-200 Gniezno
tel. 61 425 02 90
e-mail: gniezno.fe@wielkopolskie.pl

Gniezno

Konińska Izba Gospodarcza

ul. Zakładowa 11, 62-510 Konin
tel. 63 246 88 12 i 63 246 88 13
e-mail: konin.fe@wielkopolskie.pl

Konin

Nowy Tomyśl

Poznań

Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o.o.

ul. Poznańska 33, budynek C
(pok. nr 15, 16), 64-300 Nowy Tomyśl
tel. 61 650 63 71 i 61 650 63 72
e-mail: infoue-nowytomysl@warp.org.pl,
nowytomysl.fe@wielkopolskie.pl

Leszno

Jarocin

Starostwo Powiatowe w Jarocinie

al. Niepodległości 10-12, 63-200 Jarocin
tel. 62 740 79 56 i 62 747 81 83
e-mail: jarocin.fe@wielkopolskie.pl

Kalisz

Starostwo Powiatowe w Lesznie

pl. Kościuszki 4b, 64-100 Leszno
tel. 65 529 68 06 i 65 525 69 66
e-mail: b.szalewska@powiat-leszczynski.pl

Eurocentrum Innowacji i Przedsiębiorczości

ul. Rumińskiego 2 (parter, pokój nr 9), 62-800 Kalisz
tel. 62 595 69 47 i 62 766 40 22
e-mail: kalisz.fe@wielkopolskie.pl

www.wrpo.wielkopolskie.pl